

Vai piebaldzēniem izdevīgi

Pirms lēmuma pieņemšanas par pilnvarojumu Gaujas Ilgtspējīgas attīstības biedrībai organizēt licencēto makšķerēšanu Alauksta un Ineša ezeros Cēsu novada domes sēdē raisījās diskusija. Lēmuma projekts divreiz skatīts uzņēmējdarbības komitejā, pirmoreiz tas neguva deputātu atbalstu un tika vēlēts vēlreiz.

Domes priekšsēdētāja vietniece Inese Suija – Markova skaidroja, ka biedrībai piešķirtais deleģējums apsaimniekot novada ezerus, ir uzdevumu kopums, bet vajadzīgs pilnvarojums sākt nolikuma izstrādi. To apstiprinās dome, vērtēs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, zinātniskās institūcijas. “Nebūs tā, ka biedrība izdomās un darīs,” uzsvēra deputāte. Līdz gada beigām jāizstrādā licencētās makšķerēšanas nolikums, pēc tam taps Saistošie noteikumi.

Deputāts Hardijs Vents uzsvēra, ka nav pret licencēto makšķerēšanu, bet to, ka nav notikusi saruna ar tiem, kuri dzīvo ezeru krastos. “Vai vietējiem netiks atņemta iespēja paust savu viedokli, jo lēmums jau būs pieņemts? Vai tiem, kuri liek tīklus, mirdus, nebūs ierobežota saimnieciskā darbība? Vai vietējiem licences būs lētākas? Tie ir jautājumi, kuri interesē vecpiebaldzēnus, bet atbildes viņiem nav dotas,” viedokli pauda deputāts.

Vides un klimata neitralitātes nodaļas vadītāja Inta Ādamsone mierināja, ka, saņemot pilnvarojumu, biedrība sāks sarunas ar iedzīvotājiem, skaidros, kā organizēs licencēto makšķerēšanu, uzklauīs viedokļus.

Domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs skaidroja, ka deleģējums biedrībai ir līdz gada beigām un tā vairāk nepagūs, kā izstrādāt nolikumu. Deputāts Andris Mihaļovs ierosināja, ka jau jāsāk gatavot nākamā gada deleģējuma konkurss. Viņaprāt, šogad tas bijis sagatavots vienam pretendentam. I. Suija –

Markova tam nepiekrita: “Konkurss bija atklāts, tam bija diezgan liela publicitāte, arī sociālajos tīklos. Ikvienu organizācija varēja pieteikties.” J.Rozenbergs atgādināja, ka, lai apsaimniekot ezerus, vajadzīga pieredze, tehniskie līdzekļi, cilvēkresursi. Diemžēl nav daudz tādu nevalstisko organizāciju, kas spētu to darīt. “Uzņēmējdarbības komitejā būs biedrības ziņojums par paveikto pirmajos trijos mēnešos. Nav riska, ka biedrība izstrādā noteikumus sev, tie būs spēkā arī nākamajam apsaimniekotājam, kas organizēs licencēto makšķerēšanu.

Par pilnvarojumu Gaujas Ilgtspējīgas attīstības biedrībai organizēt licencēto makšķerēšanu Alauksta un Ineša ezeros nobalsoja desmit deputāti, pret bija Hardijs Vents, atturējās Laimis Šāvējs, Andris Mihaļovs, Elīna Stapulone, Ella Frīdvalde – Andersone un Jānis Kārklīšs, viens deputāts nepiedalījās. □

Cer, ka nebūs jābrīnās

Vladimirs Naglis dzīvo Alauksta krastā, “Mazalaukstos”. Vecpiebaldzēns dzirdējis, ka ezera apsaimniekošanā gaidāmas izmaiņas, bet neko vairāk.

"Bijām sanākuši vairāki, kad zinātnieki veica kontrolzveju, un bija arī biedrības pārstāvji. Parunājāmies, bet ne par ko konkrētu. Pat īsti nezinu, kas tā par biedrību saimnieko, neko nepaskaidroja un arī neko nesolīja, tikai stāstīja, ka pārbaudīs ūdens kvalitāti, atjaunos zivju resursus, bet svarīgi ir gan, ko viņi darīs, gan ko varēsim mēs," saka Vladimirs un uzsver, ka vecie noteikumi vairs nav spēkā, bet tāpat paši ezeru uzmana. "Zinām, ko kurš dara. Maluzvejniecība praktiski nenotiek, jo

makšķernieki zina, ka uzraugām. Līdz šim daudz darīts, lai ezerā būtu kārtība un arī zivis," ar lepmumu saka vecpiebaldzēns.

Viņš pastāsta, ka Alaukstā jau parādījušies lieli kuteri ar jaučīgiem dzinējiem, ne tikai ūdens motocikli. "Ja tāds nopeld garām makšķerniekam laivā, cope pārtrūkst. Agrāk bija skaidrs, kurās dienās ezerā var būt ūdens transporta līdzekļi, " stāsta Vladimirs un piebilst, ka kontrolzvejā zinātnieks bijis pārsteigts, cik Alaukstā daudz zivju. "Protams, ir, tikai jānāk noķert. Man ir ezerā mirdus, bet labāk tomēr patīk pasēdēt ar makšķeri," teic Vladimirs un uzsver: "Ar kaimiņiem gaidām, ko biedrība piedāvās, tad varēs vērtēt. Svarīgi, kas būs liegts. Jācer, ka noteikumi nebūs tādi, ka atliks vien brīnīties," saka makšķernieks. □

◆ INESIS.

Jauns velosipēds nav jāizdomā

Hugo Duksis Alauksta krastā, “Roznēnos”, dzīvo jau vairāk nekā 40 gadu. Viņš savulaik bija Vecpiebalgas pašvaldības izpilddirektors, tagad viesu namā uzņem atpūtniekus. Vecpiebaldzēns esot dzirdējis, ka tagad Alaukstu apsaimnieko biedrība.

“Pirms kaut ko darīt, vajadzēja aprunāties ar tiem, kuri dzīvo ezeru krastā, aktīviem makšķerniekiem. Ja ar viņiem nebūs kontakta, būs grūti ko izdarīt, viņi var palīdzēt. Nav gan manīts, ka kaut kas tiktu darīts, patlaban katrs ezerā dara, ko grib,” saka H.Duksis.

Viņš pastāsta, ka tā savulaik bija pašvaldības iniciatīva, saaicināt kopā ieinteresētos un pašiem brīvprātīgi rūpēties par saviem ezeriem. “Sanācām kopā, izrunājāmies, sapratām, kur ir problēmas, kas jādara, nolēmām, ka brīvprātīgi, sabiedriskā kārtā darīsim. Novadā bijām ap 40, katrs pieskatīja savu ezeru, ja radās problēmas, citi devās palīgā,” stāsta H.Duksis un uzsver, ka aktīvistiem tika rīkotas mācības, kuras vadīja vides inspektors, lai katrs zinātu, ko drīkst darīt, ko ne.

Tika apstiprināti Vecpiebalgas novada pašvaldības Saistošie noteikumi par ezeru izmantošanu. Pagāja laiks, līdz noteikumi tika ielāgoti, un tie, kuri vēlējās atpūsties pie ezeriem, tos respektēja. “Tajos bija skaidri pateikts, ko drīkst darīt ezerā, ar kādām laivām un kad drīkst

braukt, ar kādas jaudas ūdens motocikliem. Ja vēlējās braukt ar lielākas jaudas, bija jāpiesakās pašvaldībā. Noteikumos bija norādīts, ka ar motorizētajiem ūdenstransporta līdzekļiem trešdienās pa ezera vidu drīkst braukt no salas uz salu, ja brauca uz krastu, ātrums jāsamazina. Tagad katrs brauc, kā uzskata par pareizu,” pastāsta H.Duksis un uzsver, ka tie ir it kā sīkumi, bet ietekmē gan vietējo ikdienu, gan atpūtniekus.

Bijušais izpilddirektors atceras, ka peldvietu pie Alauksta brīvības estrādes vēlējusies apsaimniekot kāda biedrība, bet tās un pašvaldības mērķi nesaskanēja. Ezera apsaimniekošanai pašvaldība iegādājās vairākas laivas, kuras nodeva brīvprātīgajiem aktīvistiem, lai varētu sekot, kas notiek ezerā. Bija arī kvadricikls, lai varētu braukt pa ezeru ziemā.

“Ikdienā uz ezera jau gadās dažādas ķibeles, kādam laivai noslāpst motors, kāds netiek krastā, zināja, kam lūgt palīdzību. Mūsu telefonu numuri aizvien ir daudziem, un, ja kas atgadās, zvana,” atklāj vecpiebaldzēns.

H.Duksis nav pret licencēto makšķerēšanu un atzīst, ka varbūt būs labāka kārtība. “Vai nebūs mazāk makšķernieku? Kurš kontrolēs, vai makšķerniekam ir licence? Kur paliks iekasētā nauda? Svarīgākais – lai ezeram būtu kāds labums,” pārdomās dalās vecpiebaldzēns un vērtē, ka varbūt pašvaldībai būtu izdevīgāk, ja ezeru apsaimniekošanu un uzraudzību uzticētu pašvaldības darbiniekiem, nevis biedrībai.

“Alauksta, tāpat citu ezeru krasti, aizaug. Krastos daudz koku, krūmu, lapas rudenī sakrīt ezerā, satrūd, un aug zāles. Esmu Alauksta austrumu pusē, rietu-

mu vējš pavasarī krastā sanes kaudzes ar lapām, meldriem, netīrumiem. Kur kādreiz braucu ar laivu, tagad līcītis vismaz hektāra platībā ir aizaudzis. Jādomā, kā neļaut ezeriem aizaugt,” vērtē H.Duksis. □

Lappusi sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA "Cēsu Druva".